

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab Anno 361. Usque Ad Annum 395

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1758

VD18 90117786

§. 46. Eustathius S. Basilio adversatur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66032](#)

Sæculum IV. pst, fratre nostro Frontone, Chor-Epistor
 A. C. 374. po Severo, & quibusdam aliis Clericis
præsentibus.

§. XLVI.

Eustathius S. Basilio adversatur.

Ep. 80. p. 908 Sanctus Basilius, accepta hac formula,
p. 909. Concilium Provinciæ, id est, Cappadociaæ, & Armeniæ convocavit, ut inter Episcopos solida concordia stabiliretur. Eustathius seipsum venturum, & Discipulos suos adducturum promisit. Tempore, locoque constituto in S. Basiliï Diœcesi, ipse primus se illuc contulit, ut vicinos exciperet, eosque, qui venire cunctabantur, per cursores monuit. Interim nemo nomine Eustathii delegatus comparebat, & quos ad eum S. Basilius miserat, reversi attulerunt, se invenisse Eustathii Sectatores turbatos, & murmurantes, quod sibi fides nova fuisset proposita, asseverasse etiam, non passuros, ut Eustathius ad Concilium iret. Tandem postquam diu fuisset exspectatus, Eustathius hominem misit, qua se excusatum haberi petebat, nulla eorum, de quibus antea conventum, facta mentione. Præfules, qui ad S. Basiliū venire lætissimi festinaverant, quod sinceram pacem firmandam sperarent, confusi, & afflicti recedere coacti sunt. Ita tandem S. Basilius Eustathii hypocrisin agnovit, ejusque perf-

perfidiam illis, qui tanto tempore, ne ei s^ec^ulum IV.
fideret, monuerant, melius, quam sibi, A. C. 374.
fuisse perspectam; hanc humiliationis
occasionem S. Basilii lubentissimo animo
suscepit.

Causa, cur Eustathius suam in fide Ep. 72. p. 867.
mentem prodiderit, hæc erat, timebat
nempe, ne Communio Basilii, & fidei Con- ep. 73. p. 871.
fessio, quam suo nomine signaverat, suæ
fortunæ apud Euzoium Antiochenum, & ep. 79. p. 898.
in aula Cæsaris noceret, illam enim fidem,
quæ rebus suis esset utilior, sibi tenen-
dam existimabat, & temporis serviebat;
ergo in publicis conventibus S. Basilii sa- p. 196. p. 980.
mam lacerare, atque erroris in Doctrina
incusare coepit. Haud diu post, itinere ep. 82. p. 909.
in Ciliciam suscep^to, euidam nomine Ga-
lesio formulam suæ fidei pure Arianam
tradidit. Ex hac profectioⁿe redux scri-
psit S. Basilio, se ejus communioni renun-
tiare, & causam addebat: *Quia Episto-
lam scripsisti ad Apollinarem, & cum
Presbytero Diodoro communicas.* Is e-
rat Diodorus, qui postea in Episcopum
Tarsensem creatus est. Hæc, aut similis
Epistola S. Basilio allata est a Diœcesis Se-
bastenæ Chorepiscopo, qui, postquam tri-
duum Cæsareæ consumpsisset, in serum
vesperum ad domum S. Basilii se contu-
lit; respondentibus domesticis, Episco-
pum cubitum concessisse, & dormitare;
acquiescens recessit; sed altera die non
A a 5 rediit,

Sæculum IV. rediit, Epistola autem, quam ferebat, Senatoris cuiusdam familiaribus tradita, in A. C. 374.

patriam suam rediit. Captata inde occasione Eustathius dixit, jam Basiliū intolerabili fastu se gerere, eosque, qui se mitterentur, etiam Chor-Episopos nolle recipere. Epistolæ Eustathii S. Basiliū nullum responsum dedit, non equidem, quod eum sperneret, sed extremo dolore obrutus, & profundam dissimula-

Ibid. p. 911. tionem obstupescens decrepiti senis. Eodem tempore Eustathius longum sermonem edidit, mixtis injuriis, & calumnias in S. Basiliū, quem Homoousiaſtam appellabat, & doli mali postulabat, quod ad subscribendum formulæ induxisset. Hoc scriptum, quod S. Basilius libellum divortii vocat, ad legem antiquam alludens, ad quemdam Diaconum, nomine

Ep. 345. ad Genethl. Dazizum datum erat, & intra paucos dies per totam Ponti Provinciam omnium ma-

Deut. 24. 1. nibus terebatur, in Galatiam quoque, Bithyniam, & usque ad Hellespontum delatum est; septem omnino diebus in Diœcesi scriptum illud de manu ad manum peregrinabatur, antequam ad S. Basiliū Episcopum potuerit pervenire. Summa illius libelli erat, calumnia, quod S. Basilius cum Hæresiarcha Apollinari communicaret, & tanti indicii argumentum, una Epistola, nihil præter vulgares humanitatis formulas continens, ante

septen-

septendecim omnino annos ad Apollina- Sæculum IV.
rem data, illo tempore, quo tam S. Basilius, quam Apollinaris adhucdum erant A. C. 374.

Laici; nec ipsam Epistolam, sed tantum descriptum exemplum producebat Eustathius; in fine autem errores contra fidem apposuit, dicens, hæc esse hæreticorum verba, ita ut simpliciores facile credere potuissent, eadem sicut & Epistola Ep. 73. p. 872
lam S. Basilii esse. His calumniis S. Ba- eod. ep. ad Genethl. p.
silius nihil nisi modestum silentium op. 1121.
posuit, atque per annos tres librum nullum in suam defensionem publicavit; aliquas tamen Epistolas ad suos amicos de-
dit, ut se ab erroribus Apollinaris alienissimum declararet. Dilucide opinio-
nem suam cuidam nomine Olympio Neo-
Cæsariensi aperuit. Scripsit super his ad Ep. 382. ep.
S. Meletium, hanc Apollinaris Doctri- 59. ad Melet.
nam esse posse, non credentem. Scripsit Ep. 196. ad
etiam ad Theodotum Nicopolitanum. Theod.
Tunc Eustathius reconciliationem optare Ep. 265. ad
videbatur, opera S. Eusebii Samosateni Samos.
procurandam, cum vero S. Basilius expe-
tiisset, ut clare, & expresse profiteretur,
se omnes illos a sua Communione rejicere, qui fidem Nicænam non reciperent,
& S. Spiritum Creaturam dicerent, Eu-
stathius non nisi fusissimo, & universalia
continentे sermone respondit. S. Euse-
bius hoc responsum ad S. Basilium trans-
misit, & ad pacem hortabatur, cui S. Ba-
silius

Sæculum IV. filius reposuit: *Paratus sum pro pace vi-*
A. C. 374. *tam dare, si solida sit, & sincera. Re-*
spondeat Eustathius uno verbo, quod com-
munioni inimicorum fidei renuntiet, om-
nium, quæ contigerunt, me solum reu-
esse confitebor, sed cum hypocrita altani
Ep. 8. p. 793. *appropinquare exhorresco. Ex eo tem-*
ep. 264. p. *pore in duas partes Ecclesia Sebastena di-*
1037. *visa fuit, una parte adhærente Eustathio,*
Episcopo suo, altera Basilio. Hæc inter-
hos duos gesta sunt sub initium Episco-
patus S. Basillii, usque ad annum ferme
373. (*)

§. XLVII.

(*) Hic annotationem subjicit Protestans:
 In dem 79sten Brief entschuldigt sich Basilius, warum es ihm so schwer worden zu glauben, daß Eustathius ein Ariander sey, umgedacht *et cetera*. Tum ex S. Basillii Epistola 79. *et cetera* fert verba: *Multa cura ac sollicitudine opus est . . . . ac multis lacrymis quoque querenda est a Deo veritas ei, qui Fratris velit amicitiam abjicere.* Et subjungit in fine: Wie sehr wäre es zu wünschen daß dieses von andern gleichfalls wäre in Betrachtung gezogen worden, so würde gewiß das siebenfache Band damit uns die Natur, und Religion mit einer ander verbunden haben, Eph. 4. *et cetera* nicht so leichtsinnig seyn zerrissen worden. Optimum suspirium! sed quæstio est, quænam Pars temere ab alterius Communione recesserit? Certe Ecclesia